

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 16 Eylül 2024
Sayı : 574

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Ceza Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Zeynel EMRE
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 1-10-2024	Esas No:2/2441

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
16 Eylül 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
16 Eylül 2024
No: 1495068

GEREKÇE

Birbiriyle ilintili birçok etkeni içeren bireyin toplumsallaşma sürecinde sosyo-kültürel, ekonomik, etnik ve inanç esaslı etkenler ana aksı oluşturmaktadır. Hangi sosyo-kültürel ortamda var olduğundan ekonomik şartlara, etnik ve inançsal düşüncelere kadar her etken bireyin toplumsallaşmasının evrimini ortaya koymakta, toplumsallığın kodlarını tanımlamaktadır.

Mezkûr etkenlerin olumlu ya da olumsuz yönde değişiminin, mikro anlamda bireyleri makro anlamda toplumsal düzeydeki ilişkileri dönüştürdüğü sosyal bilimler açısından da ön kabuldür. Sosyal dönüşümler, ekonomik sistemdeki gelişmeler ve bunların tesiriyle etnik ve inançsal aidiyetlere ilişkin tartışma ve ayrışmalar, bir yandan bireyin hayatla ve toplumla kurduğu ilişkileri transformasyona uğratarak diğer yandan mevcut toplumsal kurulların gözden geçirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda 20. yüzyılın özellikle ikinci yarısında ivmelenen teknoloji ve iletişim alanındaki gelişmelerin öncülük ettiği dönüşüm, ilk çeyreğini tamamlamak üzere olduğumuz 21. yüzyılda somut sonuçlarını göstermeye başlamıştır. Demokratik hak ve özgürlüklerin genişlemesi, dezavantajlı konumdaki çocuk ve kadınların sosyal hayatta edilgen hale gelmeleri ve alt kimliklerin görünür olması biçiminde tezahür eden olgular, statükoları sarstığı gibi insani değerlerde erozyonunu da beraberinde getirmektedir.

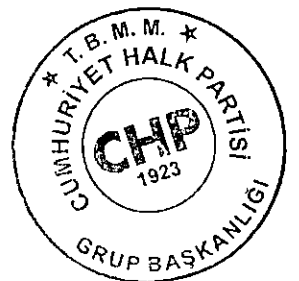
Günümüzdeki dönüşüm sürecinin sancılarını, toplumumuzun dayanışma, yardımlaşma ve sorumluluk bilincindeki zayıflamada yoğun olarak gözlemlemekteyiz. Ülkemizde hakim kılınmaya çalışılan otoriter anlayıştan kaynaklı hak arama mücadelelerinin baskılanması ile kronik hale gelen ekonomik kriz de dönüşüm sancılarının olumsuz yansımalarının aşılmasına engel olmakta, toplumsal birlikteliğin tutkalı olan dayanışma ve yardımlaşmanın azalmasına kaynaklık etmektedir.

Toplumda infial yaratan çok sayıda olay ve bu olaylara üçüncü kişilerin edilgen yaklaşımı ifade ettiğimiz dönüşüm sancısının sorunlarını tespit etmek açısından önemlidir. Yakın zamanda yaşanan iki örneği burada hatırlatmak bile yeterince izah edici olacaktır. Manisa'nın Akhisar ilçesinde 15 Ağustos 2024 günü onlarca kişinin bulunduğu işlek bir sokakta Sude Naz A.'nın dini nikahlı olduğu Yılmaz Akman tarafından darp edilmesi ve etraftakilerin, uygulanan şiddeti uzun süre sessiz kalarak seyretmesi dikkat çekicidir. Ne yazık ki bu suskunluk sarmalı ve izleyicilik hali, bir kişinin maruz kaldığı şiddet sınırlarını aşır toplumsal birlikteliğe yönelik sistematik saldırıyı beslemektedir. Son olarak Diyarbakır'da 8 yaşındaki Narin Güran'ın katledilmesine ilişkin basına yansıyan iddialar da bu bağlamda değerlendirilmelidir. Narin Güran'ın yaşadığı köyde cinayetin bilgisine sahip birçok kişi olduğu ancak ilgililere bilgi verilmediği iddiası tüyler ürpertici olduğu kadar toplumsal bir yaraya da işaret etmektedir.

Yaşanan ve ne yazık ki yaşanması muhtemel birçok olay da göstermektedir ki toplumsal ilişkilerdeki dönüşümler beraberinde yeni hukuk kurullarını zorunlu kılmaktadır. Özellikle çocuk yaştakilerle kadınlara yönelik gittikçe yaygınlaşan şiddet vakalarının önünün alınması için her türlü önlem aciliyet içermektedir.

Bu nedenlerle 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na; suç niteliğindeki olaylara şahitlik eden üçüncü kişilerin olaya müdahale etmemesi halinin cezai yaptırıma bağlanması; mağdurun çocuk ve kadın olması halinde yaptırımın derecesinin artırılması için hukuki bir düzenlemeye ihtiyaç vardır.

**5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 26/9/2024 tarihli 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 277 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Yardım sağlamama; yardım sağlayan kişilerin engellenmesi

Madde 277 / A- (1) Genel bir tehlike veya sıkıntı durumunda gerekli ve makul olmasına rağmen, özellikle kendisi için önemli bir risk oluşturmada ve diğer önemli görevlerini ihlal etmeden yardım etmeyen kişi, bir yıldan iki yıla kadar hapis veya onbin güne kadar para cezasına çarptırılır. Çocuk ve kadınlara yönelen tehlike durumunda yardım edilmemesi halinde ceza yarısı kadar artırılır.

(2) Bu durumlarda üçüncü bir kişiye yardım eden veya etmek isteyen bir kişiye engel olan kişi de birinci fıkraya göre cezalandırılır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

